

פרק ח דרישות כבאות והצלה

פריט 1.5ג' - מעבדות לא רפואיות: מעבדות לבדיקות מזון, מים, מי

קולחין או מי שופכין בגודל עד 300 מ"ר

1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

1.1. חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012;

2. הגדרות

2.1. "אמצעי בטיחות אש והצלה" - אמצעים המותקנים בנכסים, דרך קבע או באופן ארעי,

ומיועדים, בין השאר, לכל אחד מאלה:

2.1.1. מניעת דליקות והתפשטות;

2.1.2. כיבוי דליקות, צמצום נזקיהן והקלת פעולות לכיבוי דליקות;

2.1.3. מילוט וחילוץ לכודים והקלת פעולות למילוטם ולחילוצם;

2.1.4. הצלת חיי אדם ורכוש;

2.1.5. דרכי התקשרות;

2.1.6. כל צורך הנדרש לביצוע פעולות כיבוי והצלה.

2.2. "גורם מוסמך" - אחד מאלה:

2.5.1. מעבדה שהוסמכה על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, תשנ"ז-1997, בתחומים ובסוגי בדיקות שלגביהם נדרש האישור;

2.5.2. מי שיש לו תו תקן לתחזוקת מערכת בתחום שלגביו נדרש האישור.

2.3. "גפ"מ" - גז פחממני מעובה כמשמעותו בתקן ישראלי ת"י 158 מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ);

2.4. "ציוד כיבוי" - ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ומניעתן;

2.5. "תקן ישראלי (ת"י)" - תקן ישראלי רשמי או תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים;

3. תנאים מוקדמים

3.1. תחזוקת אמצעי בטיחות אש והצלה:

3.1.1. אמצעי בטיחות אש והצלה יימצאו במצב תקין בכל עת, ובעל רישיון העסק

יודא את ביצוען של הבדיקות, הטיפולים וכל פעולה אחרת הנדרשת לצורך

כך (להלן – תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה).

3.1.2. תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה תתבצע לפי הוראות התקן הישראלי התקף

והוראות היצרן, ואם ניתנו הוראות נוספות ע"י נותן האישור – בהתאם

להוראות אלו.

4. פתח יציאה

4.1. בעסק ששטחו עד 150 מ"ר יהיה לפחות פתח יציאה אחד.

4.2. בעסק ששטחו עולה על 150 מ"ר יהיו לפחות שני פתחי יציאה.

5. שילוט

5.1. בעסק יותקנו שלטים שבהם נכתב "יציאה" מעל פתחי העסק ובמקומות בהם כיוון היציאה מהעסק לא נראה באופן ברור.

5.2. הכיתוב על השלטים יהיה בגוון לבן על גבי רקע ירוק; גובה האותיות יהיה 15 סנטימטרים לפחות ועוביים יהיה 15 מילימטרים לפחות; המרווח בין האותיות יהיה לפחות 1 סנטימטר.

5.3. לשלטים תותקן תאורה מרשת החשמל של הבניין וממקור חשמל עצמאי המבוסס על סוללות נטענות המאפשרות זמן תאורה של 60 דקות; גוף התאורה יתאם לתקן ישראלי ת"י 20, חלק 2.22 מנורות: דרישות מיוחדות – מנורות לתאורת חירום, והוא יופעל בעת הפסקת חשמל או נפילה במתח רשת החשמל.

6. תאורת חרום

6.1. בעסק ששטחו 150 מ"ר ומעלה תותקן תאורת חירום.
6.2. תאורת החירום תתבסס על גופי תאורה עצמאיים הניזונים מסוללות נטענות או מערכת מרכזית לגיבוי חשמלי מבוקרת טעינה, הכוללת מצבר נטען. גופי תאורת חרום יהיו מוזנים משני מעגלי הזנה נפרדים המוזנים ממערכות נפרדות. גופי תאורת החירום יתאימו לתקן ישראלי ת"י 20, חלק 2.22 מנורות: דרישות מיוחדות-מנורות לתאורת חירום

7. ציוד כיבוי

7.1. במעבדה ששטחה עד 120 מ"ר, יותקן גלגלון כיבוי אש עם זרנוק בקוטר 3/4", באורך שייתן מענה לכיסוי כל שטח העסק עם מזנק צמוד. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה ממתכת,
7.2. במעבדה ששטחה מעל 120 מ"ר תותקן עמדות כיבוי אש בסמוך לפתח היציאה.
7.3. עמדת הכיבוי תכיל:
7.3.1. ברז כיבוי בקוטר 2";
7.3.2. 2 זרנוקים בקוטר 2" באורך 15 מ' כל אחד;
7.3.3. מזנק בקוטר 2";
7.3.4. גלגלון עם צינור בקוטר 3/4" עם מזנק צמוד;
7.3.5. מטפה אבקה במשקל של 6 ק"ג.
הציוד יאוכסן בארון שמידותיו לכל הפחות: גובה 120 ס"מ, רוחב 80 ס"מ, ועומק 30 ס"מ. על הארון ייכתב: "עמדת כיבוי אש".
7.4. תשתית הצינורות לברזים הרשומים לעיל תהיה מתכת.
7.5. במעבדה יוצבו מטפים מסוג אבקה יבשה בגודל של 6 ק"ג. במספר של מטפה אחד על כל 200 מ"ר וזאת בנוסף למטפי הכיבוי שנדרש להציב בעמדת כיבוי (ככל שנדרש).
7.6. בדיקת מטפי הכיבוי ותחזוקתם תעשה לפי האמור בתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה.
ציוד הכיבוי יהיה נגיש וזמין ויוחזק במצב תקין, בכל עת.

8. מערכת גילוי אש ועשן

8.1. בעסק תותקן מערכת גילוי אש ועשן על פי תקן ישראלי ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש: הוראות התקנה ודרישות כלליות.
8.2. מערכת גילוי אש ועשן תתחזק במצב תקין, בכל עת.
8.3. בדיקת מערכת גילוי האש והעשן תעשה על פי תקן ישראלי ת"י 1220 חלק 11 מערכות גילוי אש: תחזוקה.

9. מערכת חשמל

9.1. בלוחות חשמל הממוקמים בעסק יותקנו המערכות הבאות:
9.1.1. לוח חשמל בעל זרם של 63 אמפר - ככל שנדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן בלוח החשמל.

- 9.1.2. לוח חשמל בעל זרם של 80 אמפר - ככל שנדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן בלוח החשמל ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.
- 9.1.3. לוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה - תותקן מערכת גילוי אש או עשן הכוללת גלאים, מערכת כיבוי אוטומטית יבשה ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.
- 9.2. מערכת גילוי האש ו/או העשן המתוקנת בלוח החשמל, תותקן על פי תקן ישראלי ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש: הוראות התקנה ודרישות כלליות.
- 9.3. מערכת הכיבוי האוטומטית היבשה המותקנת בלוח החשמל, תותקן על פי תקן ישראלי ת"י 5210 מערכות לכיבוי-אש בארוסול או תקן ישראלי ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.
- 9.4. מערכת גילוי אש ועשן המותקנת בלוח החשמל, תתוחזק במצב תקין, בכל עת. מערכת החשמל תיבדק אחת לחמש שנים.

10. ציוד מעבדה

- 10.1. באזורי עבודת מעבדה הנחשבים לנפיצים יעשה שימוש בציוד חשמלי מוגן נגד התפוצצות (Proof Explosion) בהתאם להוראות תקן ישראלי ת"י 60079 ציוד חשמלי לשימוש באטמוספרות נפיצות של גזים: דרישות כלליות.
- 10.2. ציוד חימום יהיה כנדרש בתקן ישראלי ת"י 1530 "הגנה בפני אש במעבדות".

11. מערכת גפ"מ

- 11.1. מערכת הגפ"מ המשמשת את העסק תענה לנדרש בתקן ישראלי ת"י 158 מיתקנים לגזים פחמימניים מעובים, המסופקים בתוך מכלים מיטלטלים.
- 11.2. על כל המכשירים והאביזרים לצריכת גפ"מ המשמשים את העסק יותקנו התקנים להפסקת זרימת גז במקרה של דליפה כולל ניתוק מקורות אנרגיה.
- 11.3. מערכת הגפ"מ, המכשירים והאביזרים לצריכת הגפ"מ והמנדפים הקיימים בעסק, יתוחזקו במצב תקין, בכל עת.

12. אישורים

- 12.1. בעל העסק ישמור בשטח העסק בכל עת את המסמכים המפורטים להלן, ויצגם או ימסרם לאדם המוסמך לבדוק עמידת העסק בדרישות לעיל:
- 12.1.1. אישור כי מטפי הכיבוי הקיימים בעסק נבדקו בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה, ונמצאו תקינים. האישור יינתן על ידי אדם שהוסמך לכך על-ידי הרשות לכבאות והצלה;
- 12.1.2. אישור כי מערכת החשמל המותקנת במקום, נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן – חוק החשמל) ותקנותיו, כולל תאורות החירום המותקנות במקום. על האישור לכלול התייחסות למיקום ותקינות מפסק חשמל ראשי לשעת חירום (במידה וקיים) וטבלה המפרטת את מיקום לוחות החשמל, מספרם ואת גודל האמפר של כל לוח. האישור יינתן על-ידי בעל רישיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- 12.1.3. אישור על בדיקת התאמתה ותקינותה של מערכת הגז לדרישות תקן ישראלי ת"י 158, לרבות התייחסות לגלאי הגפ"מ. האישור יינתן על ידי בעל רישיון

- לעבודת גפ"מ לפי תקנות הגז (בטיחות ברישוי) (רישוי עסקים עבודות בגפ"מ) תשס"ו-2006, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- 12.1.4. אישור גורם מוסמך המעיד על תקינות המערכת האוטומטית לגילוי אש. האישור יוגש על טופס לפי נספח ג' לתקן ישראלי ת"י 1220, חלק 11 ויכלול גם התייחסות לתקינות מערכת הגילוי, הכיבוי והניתוק האוטומטי בארונות החשמל, ככל שמערכות אלה מותקנות בעסק.
- 12.1.5. אישור גורם מוסמך המעיד שמערכת הכיבוי המתוקנת בארון החשמל נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה לתקן ישראלי ת"י 5210 מערכות לכיבוי-אש בארוסול או תקן ישראלי ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת. (במידה ומותקנת בעסק)

13. נספחים

את פרסומי הרשות הארצית לכבאות והצלה ניתן למצוא ולהוריד באתר www.102.gov.il